

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3091/2018. (III. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Egri Törvényszék Pkf.50.104/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az Egri Törvényszék Pkf.50.104/2017/2. számú végzése, valamint a Gyöngyösi Járásbíróság 3.P.20.143/2016/14. és 3.P.20.143/2016/16. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó (I. rendű felperes) 2010-ben közös tulajdon közös költségeinek megfizetése iránt pert indított fia ellen. A perben született elsőfokú ítélet elleni fellebbezés folytán az Egri Törvényszék új eljárás folytatására kötelezte az elsőfokú bíróságot. Az indítványozó 318 427 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A perbe II. rendű felperesként felesége perbelépés engedélyezése, másik fia pedig beavatkozás iránti kérelmet terjesztett elő az indítványozó pernyertességének előmozdítása érdekében. A 2016. szeptember 15-én tartott tárgyaláson az indítványozó és a II. rendű felperes ajándék visszakövetelésére irányuló kereseti kérelmet terjesztettek elő. Az indítványozó a 318 427 Ft megfizetésére irányuló kereseti kérelmétől elállt. A Gyöngyösi Járásbíróság 3.P.20.143/2016/14. számú végzésével a tárgyalást elhalasztotta és az elállás vonatkozásában az alperest nyilatkozattételre hívta fel.
- [4] Az alperes írásban előterjesztett beadványában perköltség igényét is meghatározva az elálláshoz hozzájárult. Erre figyelemmel a Gyöngyösi Járásbíróság 3.P.20.143/2016/16. számú végzésével a pert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 157. § e) pontja alapján megszüntette.
- [5] A végzés ellen az indítványozó fellebbezett.
- [6] A másodfokú bíróság Pkf.50.104/2017/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését helybenhagyta.
- [7] Az Egri Törvényszék az elsőfokú bíróság 3.P.20.143/2016/14. szám alatti jegyzőkönyvét áttanulmányozva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság kérdésére az indítványozó egyértelműen nyilatkozott, hogy a 318 427 Ft összegű kereseti kérelem tekintetében nem tartja fenn kereseti kérelmét, majd a bíróság ismételt kérdésére kijelentette, hogy ezen kereseti kérelmétől eláll. A jegyzőkönyvből tehát egyértelműen kitűnik, hogy az indítványozó nyilatkozata a 318 427 Ft megfizetésére irányuló kereseti kérelem vonatkozásában elállásra irányult.
- [8] A bíróság hangsúlyozta, hogy a jegyzőkönyv közokiratnak minősül, melyet az elsőfokú bíróság az indítványozónak az e-mail címére is megküldött. Amennyiben a jegyzőkönyv nem megfelelően tartalmazta az indítványozó által előadottakat, kérhette volna annak kijavítását a régi Pp. 118. § (3) bekezdésében foglalt szabályok alapján.
- [9] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó egyértelmű nyilatkozatot tett a 318 427 Ft megfizetésére irányuló kereseti kérelemről való elállás tekintetében a tárgyaláson. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően döntött ezen kereseti kérelem tekintetében a per megszüntetéséről.
- [10] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben az Egri Törvényszék Pkf.50.104/2017/2. számú végzése, valamint a Gyöngyösi Járásbíróság 3.P.20.143/2016/14. és 3.P.20.143/2016/16. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

- [11] Az indítványozó szerint az elsőfokú bíróság nem a nyilatkozata szerint értelmezte és foglalta írásba a jegyzőkönyvet, így az iratellenes megállapításokat tartalmaz. Az indítványozó kifejtette, hogy a jegyzőkönyvben foglaltaktól eltérően a tárgyaláson a keresettől való elállásra egyértelmű, feltétel nélküli nyilatkozatot nem tett. Mind az indítványozó, mind pedig a II. rendű felperes ilyen irányú nyilatkozatának az volt a feltétele, hogy az alperes ellenkérelem nélkül, perbeli egyezséggel a felperesek javára lemond az ingatlanrészének tulajdonjogáról, ebben az esetben a felperesek elállnak korábbi keresetüktől, melyből az ingatlan költségeiből rájuk eső rész megtérítését követelik az alperestől, egyébként azt másodlagos keresetként továbbra is fenntartják arra az esetre, ha az ajándék visszakövetelésére szóló keresetük eredménytelen lenne. Előadta, hogy csupán olyan értelmű nyilatkozatot tett, hogy ha a másodlagosan fenntartott kereseti kérelmük kerülne elbírálásra, akkor kéri, hogy az alperes a II. rendű felperes kezéhez teljesítsen és ne a korábbi kereseti kérelem szerint neki vagy a felperesek között megosztva. Az indítványozó szerint az elsőfokú bíróság permegszüntető végzése iratellenesen tartalmazza, hogy az ajándék visszakövetelésére irányuló kérelmüket a 2016. szeptember 15-i tárgyaláson terjesztették elő, hiszen azt már korábban, 2015-ben megtették. A bíróság megállapításaival ellentétesen nem állt el a 318 427 Ft megfizetésére irányuló kereseti kérelmétől és nem kérte a per megszüntetését, így a bíróságnak felesleges volt nyilatkoztatnia az alperest. A bíróság a tárgyaláson elhangzottakat azért másította meg, hogy a több éve húzódó pert észszerű időn belül befejezze. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kezelőirodája a tárgyalás napján telefonon megkereste az alperes jogi képviselőjét, hogy megkérdezze, hogy a tárgyaláson részt kíván-e venni. Véleménye szerint a tárgyaláson kívüli kapcsolattartás alkalmas arra, hogy megingassa a pártatlan bíróságba vetett hitét. Az elsőfokú bíróság a jegyzőkönyvet hivatalosan nem kézbesítette számára, hanem azt e-mail útján kapta meg, amiből sem a II. rendű felperes, sem a beavatkozó nem kapott, így alaptalan a másodfokú bíróságnak az a felvetése, hogy annak kijavítását kérhették volna. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem küldte meg haladéktalanul az alperes fellebbezési ellenkérelmét, amire nem tudott érdemben reagálni, és a bíróság nem bírálta el minden felvetését. Álláspontja szerint a jegyzőkönyv tartalma az elsőfokú bíróság által feltett kérdések ismerete nélkül félremagyarázható és manipulálható, abból a másodfokú bíróság téves következtetéseket vont le. A másodfokú bíróságnak a hibás jegyzőkönyvre alapított elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül kellett volna helyeznie.
- [12] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [13] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [14] 2.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy mivel a Gyöngyösi Járásbíróság 3.P.20.143/2016/14. számú jegyzőkönyvet is magában foglaló végzése a tárgyalás elhalasztásáról szól, így az nem minősül az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek, ezért az Abtv. 27. §-a értelmében alkotmányjogi panasz előterjesztésének ezen döntéssel szemben nincs helye.
- [15] 2.2. Az indítványozónak az Egri Törvényszék Pkf.50.104/2017/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapításával és megsemmisítésével összefüggésben előterjesztett alkotmányjogi panasz kapcsán az Alkotmánybíróság a következőket állapította meg.
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Egri Törvényszék végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően. Az indítványozó alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének megfelelő határozott kérelmet tartalmaz.
- [17] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [18] A támadott végzéssel kapcsolatos az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére vonatkozó indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „[A]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a bírói döntéseket az alkot-

mányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel” {3170/2014 (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [8]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíró« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panaszában a bírósági eljárás eljáráshoz való jog tekintetében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróságok döntéseivel és eljárásával szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróságok tényállás-megállapítását, jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott végzésben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében. A kifejtet-tekre tekintettel az indítványozó által a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme kapcsán felvetett érvek nem minősülnek az Abtv. 29. §-a szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek és nem vetnek fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.

- [19] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. március 6.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1564/2017.

• • •